

CRAI Biblioteca de Fons Antic

MEMÒRIA 2024

Introducció

L'esdeveniment més destacat d'aquest any 2024 ha estat la substitució de l'antic armari compacte on es guarden els manuscrits, els incunables, part dels impresos del segle XVI i volums de gran format, per un de nou. El que s'ha substituït es va instal·lar l'any 1969 quan Rosalia Guilleumas era directora de la Biblioteca de la Universitat de Barcelona. El canvi ha comportat molta feina, tant en la preparació, el buidatge dels 8.000 volums i la seva recol·locació. Tot i que hi ha hagut una empresa per aquesta comesa, la nostra presència ha estat imprescindible tant pel control del maneig dels llibres com pel control de la seva col·locació.

Tot el procés va durar des del 18 de març fins al 12 d'abril, en torns de matí i tarda en tot moment supervisat per dues persones de la biblioteca. L'empresa de la instal·lació del nou compacte ha estat EUN, que va sortir guanyadora en el concurs. La despesa ha anat a càrrec del Pla d'Inversions Universitàries (PIU) de l'any 2023.

Un altre tret que sobresurt respecte als anys anteriors són les pràctiques curriculars que s'han portat a terme, ja que hem passat de 4 a 11, totes elles molt variades i de gran interès. Ressaltem les realitzades per Albert Pérez, del Màster de Biblioteques i Col·leccions Patrimonials de la FIMA, que ha portat a terme l'estudi dels primers 32 pergamins del Col·legi de l'Assumpció de Lleida, i el projecte de Daniel Segrelles per fer un recurs en 3D d'enquadernacions.

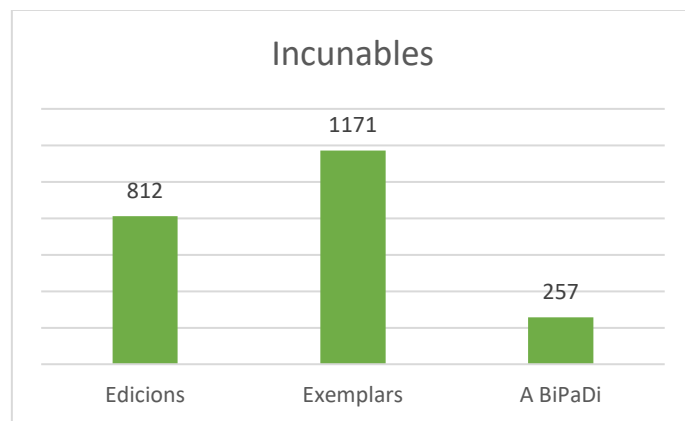
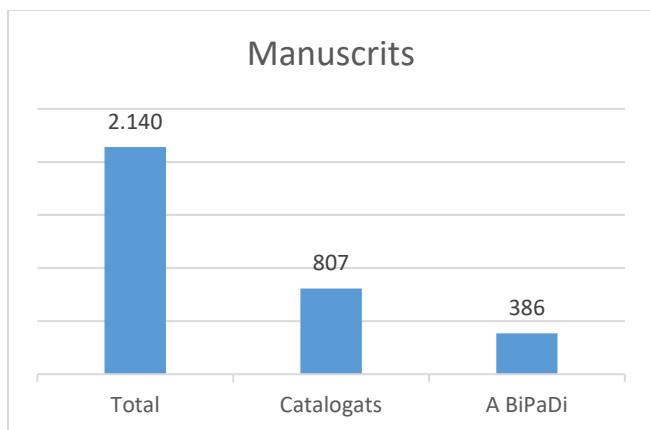
També volem destacar que hem continuat treballant per impulsar una aproximació al nostre fons amb la perspectiva de gènere, consolidant el [Viquiprojecte Antigues Posseïdores en el CRAI Biblioteca de Fons Antic](#) i encetant el projecte d'innovació docent [ViquiVIG: humanitats digitals i experiències de violències de gènere a partir del Fons antic de la UB](#), ambdós coordinats conjuntament amb la professora Mariela Fargas.

Finalment, citem per sobre l'exposició *El llegat retrobat de Juliana Morell* al Monestir de Pedralbes, on els llibres de la biblioteca van tenir un paper protagonista, la catalogació de 685 nous registres gràcies a la subvenció de la Generalitat de Catalunya i les tres comunicacions presentades a les IV Jornadas de Gestión de Patrimonio Bibliográfico a Sevilla a càrrec del personal i sobre diferents aspectes del CRAI Biblioteca de Fons Antic.

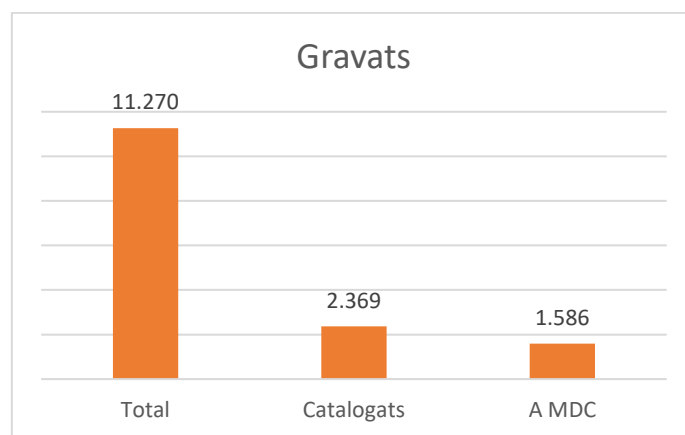
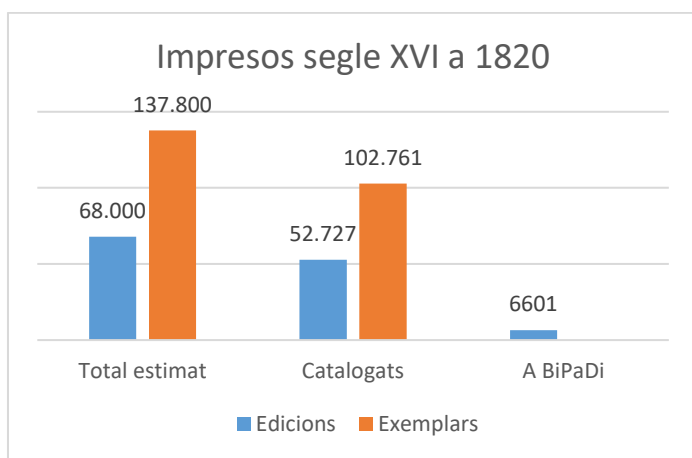
0. EL CRAI BIBLIOTECA DE FONTS ANTIC EN XIFRES	5
1. SERVEIS A L'USUARI	7
1.1. Serveis presencials	7
1.1.1. Consulta a sala	7
1.1.2. Registre de lectors	7
1.1.3. Recompte d'usuaris	7
1.1.4. Reprografia	8
1.2. Suport a la docència	8
1.2.1. Sessions de formació	8
1.2.2. Pràctiques curriculars i no curriculars	8
1.2.3. TFGs i TFM's basats en el nostre fons	11
1.2.4. Aprenentatge basat en projectes	12
1.2.5. Viquiprojecte Antiques Possedidores en el CRAI Biblioteca de Fons Antic.	12
1.3. Suport a la recerca	12
1.3.1. Organització d'activitats per a la recerca en fons antic	12
1.3.2. Nous recursos propis	12
1.3.3. S@U, Servei d'Atenció als Usuaris del CRAI UB	13
1.3.4. Participació en projectes externs nous.....	13
1.3.5. Estadades d'estudiants estrangers	13
1.3.6. Publicacions i tesis a partir del nostre fons i recursos	14
1.3.7. Participació d'estudiants i investigadors al nostre blog.....	14
1.3.9. Participació del personal a congressos i jornades.....	15
1.3.10. Formació del personal	15
1.3.11. Visites del personal.....	16
1.3.12. Estadades Erasmus+	16
2. DIFUSIÓ	17
2.1. Recursos en línia	17
2.1.1. Pàgina web.....	17
2.1.2. Biblioteca Patrimonial Digital (BiPaDi)	17
2.1.3. Noves col·leccions a BiPaDi	17
2.1.4. Cercabib.....	17
2.1.5. Participació en la Campanya internacional Viquiprojecte: Bibliowikis/ #1Lib1Ref.....	17

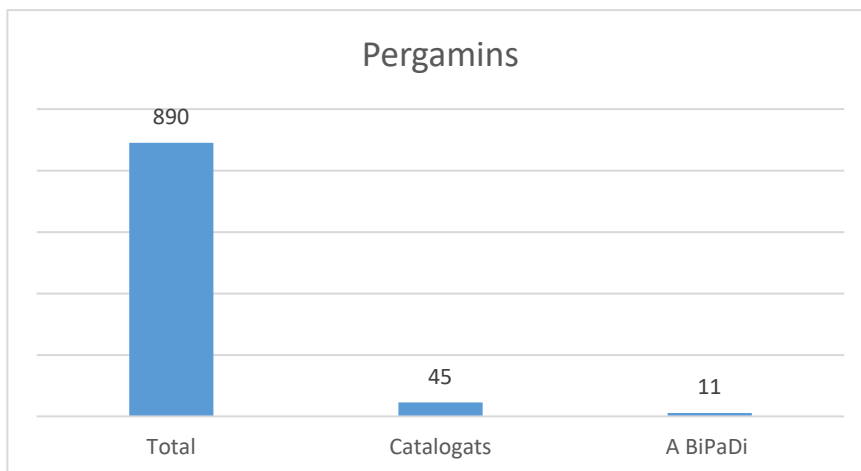
2.1.6. Mecenes UB	17
2.1.7. Bases de dades	18
2.2. Exposicions	19
2.2.1. Exposicions internes	19
2.2.2. Exposicions externes	19
2.3. Xarxes socials	20
2.3.1. Blog	20
2.3.2. Facebook.....	20
2.3.3. Instagram	20
2.3.4. Canal YouTube.....	20
2.4. Visites	21
2.4.1. Visites de protocol	21
2.4.2. Visites de professionals bibliotecaris	21
2.5. Presència i contribució del CRAI Fons Antic als mitjans de comunicació i altres esdeveniments	21
3. CATALOGACIÓ	23
3.1. Registres bibliogràfics	24
3.2. Registres d'exemplar	24
3.3. Registres d'autoritat CÀNTIC	24
4. GESTIÓ DE LA COL·LECCIÓ	25
4.1. Compres.....	25
4.2. Donatius.....	25
4.3. Manuscrits posteriors a 1820 reubicats en altres biblioteques del CRAI	25
4.4. Recuperació de fons antic procedent d'altres biblioteques	25
5. TASQUES I AFERS INTERNS	25
5.1. Obres i equipaments.....	25
5.2. Protocols interns	27
5.3. Personal	27
6. ANNEX	28

0. EI CRAI BIBLIOTECA DE FONTS ANTIC EN XIFRES

Tots els incunables es troben catalogats al catàleg en línia

DADES 2024

CLASSES

Total classes: **70**

Total assistents: **907**

VISITES PRESENCIALS

Investigadors a la sala de consulta: **404**

Documents consultats a sala de consulta: **2.368**

Visites concertades a la biblioteca: **32**

Visitants: **1.680**

VISITES VIRTUALS

Accessos al web del CRAI Biblioteca de Fons Antic: **9.927**

Accessos a la base de dades *Marques d'impressors*: **42.357**

Accessos a la base de dades *Antics posseïdors*: **9.342**

XARXES SOCIALS

Notícies publicades al Blog de Fons Antic: **23**

Visites al Blog de Fons Antic: **6.946** (mitjana: **19** visites diàries)

Publicacions al compte de Facebook: **242**

Seguidors del compte de Facebook: **1.147** (**95** més que l'any anterior)

Publicacions al compte d'Instagram: **78**

Seguidors del compte d'Instagram: **1.553** (**89** més que l'any anterior)

Publicacions pròpies al Canal de YouTube: **4**

Seguidors del compte de YouTube: **82** (**8** més que l'any anterior)

1. SERVEIS A L'USUARI

1.1. Serveis presencials

1.1.1. Consulta a sala

<i>Tipus de document</i>	<i>Nre. de consultes</i>
Arxiu de la biblioteca	1
Bibliografia	104
Gravat	150
Imprès	1.431
Incunable	222
Manuscrit	429
Pergamí	31
Total	2.368

1.1.2. Registre de lectors

Lectors nous: 89

Total de lectors (comptabilitzats des de l'any 2008): **2.186**

1.1.3. Recompte d'usuaris

Total d'usuaris durant l'any 2024: 1.680

Usuaris directes a la sala de consulta: 404

Assistents a les sessions de presentació de fons i recursos: 408

Assistents a les classes a mida: 322

Assistents a la sessions per a la Universitat de l'Experiència: 18

Assistents a visites: 528

1.1.4. Reprografia

<i>Tipus d'encàrrec</i>	<i>Nre. d'encàrrecs</i>
Directament a la biblioteca	7
A través del Préstec Interbibliotecari	20
Autoservei	184
Total	211

1.2. Suport a la docència

1.2.1. Sessions de formació

SESSIONS DE PRESENTACIÓ DEL FONTS I RECURSOS:

<i>Nombre de sessions</i>	<i>Nombre d'assistents</i>	<i>Hores</i>
28	370	39:15

A MIDA:

<i>Nombre de sessions</i>	<i>Nombre d'assistents</i>	<i>Hores</i>
40 (4 impartides pel personal de la Biblioteca)	519	45:10

UNIVERSITAT DE L'EXPERIÈNCIA

<i>Nombre de sessions</i>	<i>Nombre d'assistents</i>	<i>Hores</i>
2	18	3

1.2.2. Pràctiques curriculars i no curriculars

Pràctiques curriculars

- Pràctiques del Màster Biblioteques i Col·leccions patrimonials de la FIMA.
Albert Pérez: 200 hores entre el 2 d'octubre del 2023 al 31 de gener de 2024.

Principals tasques:

Estudi dels Pergamins amb signatura U. Transcripció i registre de 32 pergamins amb signatura U-1 fins U-32 del Col·legi de l'Assumpció de Lleida amb la

informació necessària per fer els registres poder-los bibliogràfics a ALMA i incorporar a BiPaDi.

- Pràctiques del Màster en Estudis avançats en història de l'art de la Facultat de Filosofia, Geografia i Història.
Dane Panelic: 150 hores entre l'11 de novembre del 2023 i el 2 de febrer de 2024.
Principals tasques:
Descripció de 16 sèries de gravats encara no catalogades o catalogades parcialment.
- Pràctiques del Màster en Estudis avançats en història de l'art de la Facultat de Filosofia, Geografia i Història.
Ester Ros: 150 hores entre l'11 de novembre del 2023 i el 2 de febrer de 2024.
Principals tasques:
Descripció de 5 sèries de gravats encara no catalogades.
- Pràctiques del Màster de Biblioteques i col·leccions patrimonials de la Facultat d'Informació i Mitjans Audiovisuals.
Alba Oráa: 200 hores entre el 12 de febrer i el 30 de juny de 2024.
Principals tasques:
Control de caixes de fullets, ordenació de portades soltes, revisió de termes grecs i llatins de la base de dades Marques d'impressors i introducció de nous registres d'autoritat d'antics posseïdors.
- Pràctiques del Màster d'Humanitats Digitals de la Faculta d'Informació i Mitjans Audiovisuals.
David Alvarado: 185 hores entre el 2 d'abril i el 31 de maig de 2024.
Principal tasca:
Confeció d'un recurs de cartografia digital a partir dels mapes de la col·lecció Material cartogràfic de la MDC.
- Pràctiques del Màster d'Humanitats Digitals de la Faculta d'Informació i Mitjans Audiovisuals.
Daniel Segrelles: 185 hores entre el 4 de març i el 15 de juny de 2024.
Principal tasca:
Confeció d'un recurs digitals d'enquadernacions en 3D.

- Pràctiques del Màster d'Humanitats Digitals de la Faculta d'Informació i Mitjans Audiovisuals.
Lara Dominguis Alemany: 185 hores entre el 4 de març i el 15 de juny de 2024.
Principal tasca:
Projecte d'exposició virtual "Paradisini, marques tipogràfiques al jardí".
- Pràctiques del Màster de Recerca Musical de l'Escola Superior de Música de Catalunya.
Albert Pérez: 90 hores, del 20 de desembre de 2023 al 21 de març de 2024
Principal tasca:
Anàlisi de la notació musical i tipologia dels manuscrits i impresos musicals.
- Pràctiques del Màster de Recerca Musical de l'Escola Superior de Música de Catalunya.
Íñigo Morentín: 90 hores, del 20 de desembre de 2023 al 21 de març de 2024
Principal tasca:
Anàlisi de la notació musical i tipologia dels manuscrits i impresos musicals.
- Pràctiques del Màster Universitari en Arxivística i Gestió de Documents de la UAB.
Anna Soler Ibáñez: 150 hores, del 15 de gener al 22 de març de 2024.
Principal tasca:
Anàlisi, descripció i difusió dels documents de l'Arxiu Històric de la UB relatius a la primera etapa de la biblioteca de la universitat, concretament fins al trasllat a l'Edifici Històric, l'any 1881.
- Pràctiques del Màster de Gestió de Patrimoni cultural i museologia de la Facultat de Geografia i Història.
Inés Montes: 300 hores entre el 21/10/2024 fins el 31/01/2025. L'alumna renuncia a finals de desembre.
Principals tasques:
Fer un esborrany d'exposició virtual dels manuscrits il·luminats amb or, preparar les imatges dels oratoris per l'exposició que es prepara pel 2025, refer el llistat de gravadors de la col·lecció de gravats en làmines soltes.

1.2.3. TFGs i TFMs basats en el nostre fons

Presentacions a les Facultats amb l'oferta de propostes:

- **Facultat de Filologia i Comunicació** (novembre 2024) -> 6 sessions de presentació

Publicació de noves propostes de TFG/TFM

- Nous catàlegs: 6 per a la Facultat de Filologia i 1 per al Grau de Conservació i Restauració de la Facultat de Belles Arts.
- Total propostes a finals de 2024: 146

TFG relacionat amb el nostre fons:

- Bernard Giménez, Núria. *Censo comentado de las obras lexicográficas en español de la colección de Impresos de Fons Antic*. Grau de Filologia Hispànica. Facultat de Filologia. Universitat de Barcelona. Curs 2023-2024. Tutor: Mònica Vidal.
- Fabregat Ruiz, Albert. *Anàlisi de les xarxes socials del CRAI Biblioteca de Fons Antic*. Grau d'Informació i Documentació de la Facultat d'Informació i Mitjans Audiovisuals. Universitat de Barcelona. Curs 2023-2024. Tutora: Eva Helena Adrián Santamaría.

TFM relacionat amb el nostre fons:

- Alvarado Hernández, David. *Implementació d'un buscador de mapes amb cartografia digital*. Màster d'Humanitats Digitals. Curs 2023-2024. Tutor: Marc Vila Recio. <https://diposit.ub.edu/dspace/handle/2445/215690>
- Marcos Vargas, Peregrina. *Marques de censura a la Biblioteca Mariana dels franciscans de Barcelona*. Màster de Biblioteques i Col·leccions Patrimonials de la Facultat d'Informació i Mitjans Audiovisuals. Universitat de Barcelona. Curs: 2023-2024. Tutor: Pedro Rueda Ramírez.
- Soler Ibáñez, Anna. *Tractament arxivístic i difusió del subfons de la Biblioteca Pública de la Universitat i Província de Barcelona*. Màster en Arxivística i Gestió

documental. Universitat Autònoma de Barcelona. Curs: 2023-2024. Tutor: Laura Fortuny Bonet

1.2.4. Aprenentatge basat en projectes

- Col·laboració docent amb l'assignatura "Història del gravat" del Grau d'Història de l'Art de la Facultat de Filosofia, Geografia i Història. Treball individual de diferents gravats de la nostra col·lecció.

1.2.5. Viquiprojecte Antigues Possesidores en el CRAI Biblioteca de Fons Antic

- Seguiment del [viquiprojecte](#) docent interdisciplinari –coordinat conjuntament amb la professora Mariela Fargas de Moderna UB- que té l'objectiu de visibilitzar les dones de l'època moderna a la Viquipèdia per intentar revertir el biaix de gènere amb la implicació dels alumnes en la realització de biografies femenines dins el marc de l'assignatura "Història i Gènere" del Grau d'Història.

1.3. Suport a la recerca

1.3.1. Organització d'activitats per a la recerca en fons antic

- Organització d'una sessió el dia 21 d'octubre liderada per Malcolm Walsby, professor de l'École nationale supérieure des sciences de l'information et des bibliothèques i director del Centre Gabriel Naudé, a Lió, dedicada als volums facticis dins el marc del projecte [Sammelband 15-16](#).

1.3.2. Nous recursos propis

- Nova actualització del document Miquel Rosell, Francesc X. *Inventario general de manuscritos de la Biblioteca Universitaria de Barcelona* (maig 2024).
- Nova actualització del document [Suplement de l'Inventario general de manuscritos de la Biblioteca de Reserva del CRAI](#) (maig 2024).
- Ampliació del recurs [Dones al Fons antic](#). S'afegeixen les dones que estan relacionades amb el contingut del document, com ara dones biografiades, dones dins d'al·legacions jurídiques, dones que són motiu d'advocació o dones retratades en gravats.

- Noves col·leccions especials: Balari (compartida amb Lletres), Llibres hebreus i arameus, i Manuscrits àrabs.

1.3.3. S@U, Servei d'Atenció als Usuaris del CRAI UB

9 consultes rebudes específiques de fons antic.

1.3.4. Participació en projectes externs nous

- La professora Mariela Fargas, de l'Àrea de Moderna, impulsa el projecte d'innovació docent [ViquiVIG: humanitats digitals i experiències de violències de gènere a partir del Fons antic de la UB](#).

Es mantenen les col·laboracions ja existents i d'algunes n'expliquem la seva continuació:

- El projecte de col·laboració amb el Grup de Recerca de la Secció de Química Analítica del Departament d'Enginyeria i Química Analítica de la Facultat de Química de la UB segueix amb una nova línia de treball: l'anàlisi d'elements tòxics en els llibres de la Biblioteca de Fons Antic. Es porten a terme anàlisi d'alguns llibres i es prepara un informe de resultats que arribarà a inicis de l'any 2025.
- El GEPAM (Grup per a l'Estudi del Patrimoni Musical) inaugura un nou [canal YouTube](#) amb la voluntat de ser una porta d'accés al so del patrimoni musical recuperat pel grup.

1.3.5. Estadades d'estudiants estrangers

- Estada des del juliol fins a finals d'octubre del 2024 de l'estudiant de la Universitat de Bologna Miriana Bongiorno, en el context de l'obtenció d'una beca per a la redacció de la seva tesi de laurea a l'estranger, i per mediació de Paolo Tinti, professor del Dipartimento di Filologia Classica e Italianistica de la mateixa universitat. La seva tasca al Fons Antic va consistir en l'examen dels incunables venecians impresos entre 1470 i 1490 (196 exemplars), amb l'objectiu d'obtenir

informació sobre la seva procedència. Els resultats assolits contribuiran en la millora dels registres bibliogràfics i d'exemplar d'aquest conjunt de còpies, una part de les quals, a més, van ser integrats per ella mateixa al recurs Material Evidence in Incunabula. A la defensa del treball, l'alumna ha aconseguit la màxima nota.

1.3.6. Publicacions i tesis a partir del nostre fons i recursos

- *«Harmonia mundi» Del objeto documental al sonido. Estudios sobre patrimonio musical.* Lleida: Edicions de la Universitat de Lleida, col. Consonantia digital, 1.

Durant l'any 2024 s'han cursat 12 sol·licituds d'imatges del fons del CRAI Biblioteca de Fons Antic per a publicacions, entre elles:

- *Catalunya als ulls del món.* Barcelona : Gran Enciclopèdia Catalana, 2024.

1.3.7. Participació d'estudiants i investigadors al nostre blog

- [Le Arti di Bologna, d'Annibale Carracci, protagonista del TFG d'Ainoa Balastegui Montoro.](#) Ainoa Balastegui Montoro. 13 de febrer 2024.
- [Les marques d'impressor, motiu d'un TFG del Grau de Filologia Clàssica.](#) Guillem Torres Yeste. 4 de març 2024
- [Els primers pergamins del Col·legi de l'Assumpció de Lleida, objecte de pràctiques del Màster en Biblioteques i Col·leccions Patrimonials.](#) Albert Pérez Escribano. 25 de març 2024.
- [Explorant els tresors musicals: un viatge a través dels manuscrits i impresos del Fons Antic de la Universitat de Barcelona.](#) Iñigo Morentin De Carlos i Albert López Cortés. 31 de maig 2024.
- [Un valuosíssim material heràldic a la col·lecció de fons antic del CRAI.](#) Pere F. Puigderrajols i Jarque. 25 de juny 2024.
- [Materials i aèries. Una mostra d'enquadernacions singulars del CRAI Biblioteca Fons Antic en 3D.](#) Daniel Segrelles de la Vega. 18 de juliol 2024
- [Un pas endavant en el coneixement i difusió dels orígens del CRAI de la Universitat de Barcelona.](#) Anna Soler Ibàñez. 25 de setembre 2024

1.3.9. Participació del personal a congressos i jornades

- Caballer Albareda, Gemma. *¡Vanidad de vanidades! Apostando por la perspectiva de género en el fondo antiguo: un camino de éxito, por ahora*. IV Jornadas de Gestión de Patrimonio Bibliográfico. Sevilla, 14 i 15 de març 2024.
- Caballer Albareda, Gemma. *Sigueu ambiciosos! Aventures i desventures del suport a la docència al CRAI Biblioteca de Fons Antic*. 11a Jornada de Bones Pràctiques. De Biblioteca a CRAI-Aula Magna de la Facultat de Geografia i Història de la Universitat de Barcelona. 17 de juliol de 2024.
- Cangròs, Núria; Ruiz Fargas, Marina. *Las encuadernaciones nos importan: hacia una descripción catalográfica suficiente y normalizada*. IV Jornadas de Gestión de Patrimonio Bibliográfico. Sevilla, 14 i 15 de març 2024.
- Ruiz Fargas, Marina. *Reconstruint una biblioteca fragmentada: llibres procedents del Monestir de Sant Cugat al Fons Antic de la Universitat de Barcelona*. Entre fragments i prestatges / Entre fragmentos y anaqueles Col·loqui internacional UB Facultat de Filologia i Comunicació, 4-5 juliol de 2024.
- Verger Arce, Neus. *Digitalización en el CRAI de la UB. Flujo de trabajo. El caso concreto de los volúmenes facticios y los manuscritos misceláneos*. IV Jornadas de Gestión de Patrimonio Bibliográfico. Sevilla, 14 i 15 de març 2024.

1.3.10. Formació del personal

- Gemma Caballer Albareda. Doctoranda del programa de la UB “Societat i Cultura: Història, Antropologia, Art i Patrimoni” (especialitat Història Contemporània).
- Núria Cangròs. Grau de Filologia Clàssica. 2n curs. Facultat de Filologia UB. Curs 2023-2024.
- Joan Miquel. Últim curs del Doctorat “Societat i Cultura: Història, Antropologia, Art i Patrimoni” (especialitat Història Moderna).

- Laia Navarro. Llatí A1. Barcelona. Seminari Conciliar de Barcelona. 1r semestre.
- Marina Ruiz. Llatí C1. Barcelona. Seminari Conciliar de Barcelona. Curs 2023-2024.
- Neus Verger. Llatí A2. Barcelona. Seminari Conciliar de Barcelona. Curs 2023-2024.
- Núria Cangròs, Irene Ibern, Laia Navarro, Marina Ruiz i Neus Verger. Taller de papers decorats a la Xifla. Febrer 2024.
- Núria Cangròs, Laia Navarro i Neus Verger. Història, tractament documental i valoració de material gràfic: Mòdul gravat. Barcelona. COBDC. 17, 22 octubre i 11 novembre

1.3.11. Visites del personal

- Intercanvi de coneixement entre les biblioteques del CSUC: Joan Miquel a la Biblioteca de Montserrat (14/02); Núria Cangròs, Gemma Caballer, Laia Navarro i Neus Verger a la Biblioteca del monestir de Poblet (1/07).
- Visites de CRAI en CRAI: Joan Miquel i Gemma Caballer al Dipòsit de Cervera (17/10); Laia Navarro, Núria Cangròs i Irene Ibern al Centre de Digitalització (6 i 13/11); Laia Navarro a CRAI Biblioteca Campus Mundet (19/11).

1.3.12. Estadades Erasmus+

- Marina Ruiz Fargas va fer una estada Erasmus+ del 16 al 21 de juny a la biblioteca Wadham College d'Oxford per treballar amb les marques de posseïdors d'incunables i introduir-los a la base de dades MEI (Material Evidence of Incunabula).

2. DIFUSIÓ

2.1. Recursos en línia

2.1.1. Pàgina web

Consultes a les pàgines del CRAI Biblioteca de Fons Antic:

- Accessos a la pàgina en català: 8.052
- Accessos a la pàgina en castellà: 1.354
- Accessos a la pàgina en anglès: 521

2.1.2. Biblioteca Patrimonial Digital (BiPaDi)

Documents del CRAI Biblioteca de Fons Antic ingestats: 285

2.1.3. Noves col·leccions a BiPaDi

- Teologia dogmàtica
- Teologia moral

2.1.4. Cercabib

S'arregla la visualització de les miniatures de portades per tal que siguin ampliables.

Apareix el problema de miniatures de portades afegides de manera automàtica pel sistema que no són nostres i que sembla que indiquen que estan digitalitzades, però no ho estan. De moment, l'única solució es afegir la imatge del nostre llibre.

2.1.5. Participació en la Campanya internacional Viquiprojecte: Bibliowikis/ #1Lib1Ref

- Antoni Ràfols
- Cartoixa de Montalegre

2.1.6. Mecenes UB

Tres obres per apadrinar arran de la Campanya de Sant Jordi.

- Quevedo, Francisco de, 1580-1645. *Obras*. En Brusselas: por Francisco Foppens, 1670-1671. Volum 1. DTR-12 (Ara XVII-8595)
- Fer, Nicolas de (1646-1720). *L'Atlas curieux, ou le monde représenté dans des cartes générales et particulières du ciel et de la terre*. A Paris: chez l'auteur ..., 1705. Volum 2. AP-3
- *Encyclopédie ou Dictionnaire raisonné des sciences, des arts et des métiers par une société de gens de lettres / mis en ordre & publié par M. Diderot ... & quant à la partie mathématique par M. d'Alembert*. Paris: Briasson [etc.]; Neufchastel: chez Samuel Faulche; Amsterdam: chez Marc-Michel Rey, 1751-1780. [35] v.; 2° . Volum: Planches 1. 6/1131

Retorn de les 2 obres restaurades de Sant Jordi 2023:

- Coronelli, Vincenzo Maria. *Isolario ...* París: per l'autor, 1696-1697. Volum 2. CM-4180
- Fer, Nicolas de. *L'Atlas curieux, ou le monde représenté dans des cartes générales et particulières du ciel et de la terre*. París: per l'autor, 1705. Volum 1. AP-2

2.1.7. Bases de dades

2.1.7.1. Marques d'impressors

Total de registres d'impressors i imatges de marques d'impressors:

<i>Registres d'impressors</i>	<i>Marques (sense variants)</i>	<i>Imatges (total marques)</i>
1.873	2.739	3.422

Registres d'autoritat nous: 9

Nombre d'imatges de marques noves: 41

Nombre d'imatges de marques i de portades noves: 54

Consulta

Visites a la base de dades Marques d'impressors: 42.357

2.1.7.2. Antics posseïdors

<i>Registres d'antics posseïdors</i>	<i>Marques</i>	<i>Imatges (marques i portades)</i>
982	1.171	5.223

Registres d'autoritat nous: 80

Nombre d'imatges noves de marques de propietat: 111

Nombre d'imatges noves de marques i de portades: 169

Consulta

Visites a la base de dades Antics posseïdors: 9.342

2.2. Exposicions

2.2.1. Exposicions internes

De l'alquímia a la metal·lúrgia: un viatge per la química dels minerals. Comissari: Prudenci Gatell. Grup Mineralògic Català. Del 14 de maig al 27 de juny 2024. Visita guiada i conferència a càrrec del comissari: 29 de maig a les 18h.

Invenció i elucubració. Gravats als llibres de ciència aplicada del CRAI Biblioteca de Fons Antic (segles XVII i XVIII). Comissari: Miquel Seco, professor jubilat de la Facultat de Química de la UB. Del 15 d'octubre al 19 de desembre del 2024. Visita guiada i conferència a càrrec del comissari: 30 d'octubre a les 18 h. Visita guiada a càrrec del comissari: 4 de desembre a les 12 h.

2.2.2. Exposicions externes

- El llegat trobat de Juliana Morell (1594-1653). Lloc: Monestir de Pedralbes. 13 de desembre 2023 fins el 14 d'abril 2024.
- Mars: The Red Mirror. Lloc: ArtScience Museum. Marina Bay Sands. Singapur. 25 de novembre 2023 fins el 7 d'abril 2024.
- IA: Intel·ligència artificial. Lloc: CCCB. 18 d'octubre 2023 fins el 17 de març 2024.

- Museu del Renaixement. Lloc: Molins de Rei. 15 de desembre 2024 fins el 25 de març 2025

2.3. Xarxes socials

2.3.1. Blog

- Notícies noves: 23
- Visites: 6.946 (mitjana: 19 visites diàries)
- Visitants: 3.747
- Visites per visitant: 1,85
- «M'agrada» totals: 22
- Comentaris: 4
- Subscriptors: 168 (3 més que l'any anterior)

2.3.2. Facebook

- Publicacions anuals: 242
- Seguidors: 1.147 (95 més que l'any anterior)
- Publicacions del compte compartides: 160

2.3.3. Instagram

- Publicacions: 78
- Històries: 334
- Reels: 15
- Seguidors: 1.553 (89 més que l'any anterior)
- Cops que s'han desat les publicacions: 84
- Comentaris: 62

2.3.4. Canal YouTube

Publicació de 4 nous vídeos aquest any dins el [nostre canal](#):

- [Concert amb motiu del final de les pràctiques al CRAI Fons Antic de la Universitat de Barcelona](#)
- [Exposició “De l’Alquímia a la metal·lúrgia, un viatge per la química dels minerals”](#)

- [CRAI Biblioteca de Fons Antic de la Universitat de Barcelona](#)
- [Explorem els orígens del CRAI de la UB a través dels documents de l'Arxiu Històric.](#)

Seguidors: 82 (8 més que l'any anterior)

Visualitzacions: 4.413

2.4. Visites

Total de visites concertades a la biblioteca: 32

Total d'assistents: 527

2.4.1. Visites de protocol

17 visites de públic general organitzades per la Unitat d'Activitats Institucionals i Protocol de la UB, la majoria desdoblades en dos grups. Aquest any hi ha hagut un descens en el nombre d'aquestes visites per una reestructuració en els becaris que les condueixen.

2.4.2. Visites de professionals bibliotecaris

- Visites “Jornada d’intercanvi de coneixement” del CCUC. 2 grups. Febrer 2024
- Visita de professionals de biblioteques de Rendsburg. Maig 2024.
- Visita del congrés EPICO. 25 setembre. 2 grups.
- Visita del congrés de la IFLA. Rare Books and Special Collections and Art Libraries Sections. 2 grups. 8 octubre.
- Visites “De CRAI en CRAI”, 2 grups. Novembre 2024.

2.5. Presència i contribució del CRAI Fons Antic als mitjans de comunicació i altres esdeveniments

- TV3 Sèrie *Un nou clam*. Capítol 2. Xerrada amb Albert Soler, professor de filologia catalana sobre Ramon Llull i la possible connexió amb el rondó. <https://www.3cat.cat/3cat/el-rondo/video/6307690/>
- *Paperets. El podcast sobre patrimoni musical*. Març 2024. Els fons musicals dels antics convents de Barcelona. <https://podcast.ficta.cat/paperets/els-fons-musicals-dels-antics-convents-de-barcelona/>
- TV3. Programa: *Tot es mou*. 29 maig. El periodista Jordi Eroles i Asensio va entrevistar Neus Verger Arce, qui va posar de relleu la importància de la nostra col·lecció. <https://www.ccma.cat/3cat/29052024/video/6284845/> (a partir de les 2:00).
- TV3. Programa: *Quèquicom. Desxifrant l'Iber*. Abril 2024. Amb la col·laboració de la professora Noemí Moncunill, especialista en llengua i epigrafia ibèrica de la Facultat de Filologia de la UB, qui va ser entrevistada a la nostra sala de manuscrits i va mostrar diverses obres del fons del CRAI Biblioteca de Fons Antic. <https://www.ccma.cat/3cat/desxifrant-liber/video/6274770/>
- TV2. Programa *Página 2*. Juny 2024. Sobre la campanya apadrina un llibre. <https://www.rtve.es/play/videos/pagina-dos/16-06-24/16149606/>
- El Periódico. 2 de maig. *Apadrina un libro: tres tesoros bibliográficos en busca de mecenas*. <https://www.elperiodico.com/es/que-hacer/20240502/apadrina-libro-tres-tesoros-bibliograficos-101722466>
- El Periódico. 3 de maig. “*Campanya Apadrina un llibre. Tres tesoros bibliogràfics a la recerca de mecenes*”. <https://www.elperiodico.cat/ca/que-fer/20240503/tres-tresors-bibliografics-recerca-mecenes-101857870>
- [Concert de celebració dels 20 anys del CRAI](#), amb la interpretació de diferents obres de la col·lecció del CRAI Biblioteca de Fons Antic.

3. CATALOGACIÓ

- S'han continuat catalogant impresos del segle XVII, els donatius, impresos rellevants i manuscrits.
- Suport en la catalogació de fons antic per part de la Unitat de Procés Tècnic del CRAI. Nombre de registres bibliogràfics creats:
  - Nous registres bibliogràfics al CCUC/NZ: 58
  - Nous registres bibliogràfics a la UB/IZ : 59
  - Nous registres d'exemplars en registres ja existents: 47

- Participació en la [subvenció del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya](#) per a la col·laboració en l'elaboració del Catàleg Col·lectiu del Patrimoni Bibliogràfic de Catalunya. Nombre de registres bibliogràfics creats:
  - Nous registres bibliogràfics al CCUC/NZ: 285
  - Nous registres bibliogràfics a la UB/IZ : 93
  - Nous registres d'exemplars en registres ja existents: 307

Les persones contractades han estat Àngels Alorda i Lluís Segura entre els mesos de juny i desembre en dos torns consecutius.

- S'ha continuat oferint suport al Catàleg Col·lectiu de Patrimoni Bibliogràfic de Catalunya per portar a terme comprovacions de llibres i revisions del camp 001 de registres bibliogràfics ja existents, per tal de fer associacions correctes.
- El professor Miquel Seco continua amb la tasca iniciada de rastreig de llibres interessants (de física, química i altres troballes) dels catàlegs manuals com a pas previ a la catalogació d'obres singulars.
- Es segueix la catalogació de gravats tant des de la Unitat de Procés Tècnic, tant a partir de gravats enviats com a partir de treballs d'alumnes en pràctiques del Màster en Estudis Avançats en Història de l'Art, com des de la mateixa Biblioteca de Fons Antic.
- Es procedeix a la catalogació de 32 pergamins del Col·legi de l'Assumpció de Lleida per part de la Unitat de Procés Tècnic.

- Continua la col·laboració amb la Societat Catalana de Genealogia, Heràldica, Sigil·lografia, Vexil·lologia i Nobiliària per la transcripció dels pergamins B-1 fins al B-31.
- Es comença la catalogació dels pergamins de Sant Pere de Casserres a partir de la següent publicació: Llop, Irene. *Col·lecció diplomàtica de Sant Pere de Casserres*. Barcelona: Fundació Noguera, 2009. La catalogació es porta a terme des de la Unitat de Procés Tècnic del CRAI.
- Des del Catálogo Colectivo de Patrimonio Bibliográfico Español demanen comprovacions i aclariments dels registres bibliogràfics que ja tenen, per anar-los carregant.
- Es creen les pautes internes per a la catalogació de material musical amb l'ajuda d'Oriol Brugarolas.
- Es crea un nou procediment pels manuscrits miscel·lanis juntament amb la Unitat de Procés Tècnic.

3.1. Registres bibliogràfics

Nous registres de fons antic: 989

Manuscrits: 39

Impresos: 644

Gravats (sense rang de dates de publicació): 306

3.2. Registres d'exemplar

Nous registres d'exemplar de fons antic: 1.916

Manuscrits: 39

Impresos : 1.422

Gravats (sense rang de dates de publicació): 455

3.3. Registres d'autoritat CÀNTIC

Nous registres d'impressors: 88

Nous registres de posseïdors: 138

Des de la Unitat de Procés Tècnic s'han creat els registres d'autoritats de capelles musicals, mestres de capella i llocs de celebració del fons de llibrets d'oratoris i villancets.

4. GESTIÓ DE LA COL·LECCIÓ

4.1. Compres

Llibres de fons modern comprats: **42**

4.2. Donatius

Llibres moderns donats al CRAI Biblioteca de Fons Antic: 33 volums

Llibres antics donats al CRAI Biblioteca de Fons Antic: 8 volums

4.3. Manuscrits posteriors a 1820 reubicats en altres biblioteques del CRAI

Un total de 28 manuscrits del Suplement de l'*Inventario general de manuscritos* de la Biblioteca de Fons Antic del CRAI es reparteixen segons la temàtica a diferents biblioteques: Lletres, Farmàcia i Ciències de l'Alimentació, Campus Clínic, Belles Arts, Matemàtica i Informàtica, Física i Química, Filosofia, Geografia i Història i Campus Mundet.

4.4. Recuperació de fons antic procedent d'altres biblioteques

11 volums del CRAI Biblioteca Ciències de la Terra anteriors a 1820.

Donació d'unes 500 portades soltes del CRAI Biblioteca d'Informació i Mitjans Audiovisuals, que s'havien restaurat per Rafael Anglès. S'han incorporat a les caixes corresponents de portades soltes.

5. TASQUES I AFERS INTERNS

5.1. Obres i equipaments

- Canvi dels fluorescents de la primera i segona planta del dipòsit per leds. A càrrec de l'Administració del Campus.

- Canvi del compactus de manuscrits, incunables i impresos del segle XVI a càrrec de l'empresa EUN. Buidatge i recol·locació dels llibres a càrrec de l'empresa Tecnimudanzas. Pintura i canvi de fluorescents de la sala a càrrec de l'Administració del Campus. Tot el cost assumit amb el PIU del 2023. La biblioteca resta tancada entre el 18 de març i el 12 d'abril, tot i que entre els dies 25 i 27 de març i els dies 2 i 5 d'abril es permet un accés parcial.
- El nou compacte ens impulsa a portar a terme una recol·locació definitiva dels llibres per formats i per reunir volums que fins ara estaven separats, i així guanyar uns metres lineals. Els manuscrits i incunables no canvien de signatura, per la qual cosa s'afegeix a continuació de la signatura les coordenades de cos, armari i prestatge entre parèntesi i es comença a posar tiretes amb la signatura impresa. Pel que fa als que tenen signatura CM, s'afegeix la indicació de les coordenades, seguides d'una barra amb el número d'ordre. Per exemple: CM-Q12/1. Aquest canvi no es finalitza al desembre i la tasca s'allarga al 2025.
- Restauració de la taula de treball de la Laia Navarro, a càrrec de la restauradora Marta Vilà.
- Retirada de la fotocopiadora de la sala de manuscrit, ja que es queda sense manteniment.
- Tractament de corcs a les taules de la sala de manuscrits.
- Col·locació d'una xarxa a la finestra autoclau per evitar l'entrada d'ocells quan es ventila.
- Col·locació de dues estanteries metàl·liques a la segona planta del dipòsit provinents del CRAI Biblioteca de Ciència de la Terra.
- L'equip de Jose García porta a terme l'anàlisi de diversos volums antics per detectar elements tòxics. A partir d'aquí, cal rebre l'informe i fer un estudi de la toxicitat d'aquests llibres.
- Neteja de la segona planta del compactus M i neteja parcial dels llibres dels armaris de la Sala Torres Amat i segona planta del dipòsit.
- Es netegen de fongs els llibres dels armaris de la sala de consulta que s'han mullat per un escapament d'aigua durant l'estiu.

- Nou segell BiPaDi per posar a les tires de signatures topogràfiques que es troben a BiPaDi.

5.2. Protocols interns

Amb l'Administració del Campus:

- Nou acord perquè la porta davant del piano sigui porta d'emergència. S'acorda que es posarà un vigilant pels concerts que acabin més tard que l'horari de tancament de la biblioteca. (novembre 2024).
- Nou acord perquè durant els caps de setmana i períodes de tancament es facin rondes de vigilància a tots els espais. Es col·loquen marcadors pel control de les rondes. (novembre 2024)

5.3. Personal

Gemma Caballer: Ajudant d'Arxius i Biblioteques

Núria Cangròs: Ajudant d'Arxius i Biblioteques

Irene Ibern: Tècnic de Biblioteca

Joan Miquel: Tècnic de Biblioteca

Laia Navarro de Llobet: Ajudant d'Arxius i Biblioteques

Marina Ruiz: Ajudant d'Arxius i Biblioteques

Neus Verger: Ajudant d'Arxius i Biblioteques. Cap.

Roger Solà Amich: Becari curs 2023-2024

Diego José Morán Domínguez: Becari curs 2023-2024

Verònica Dufrajer Beets: Becària curs 2024-2025

Laia Vilà Carreras: Becària curs 2024-2025

6. ANNEX

Evolució de les dades del CRAI Biblioteca de Fons Antic:

